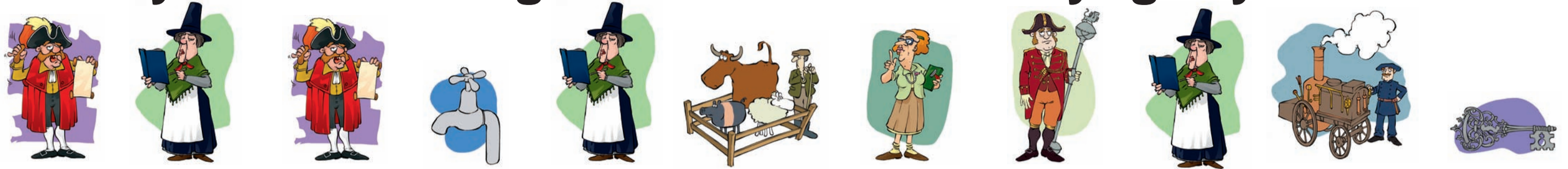
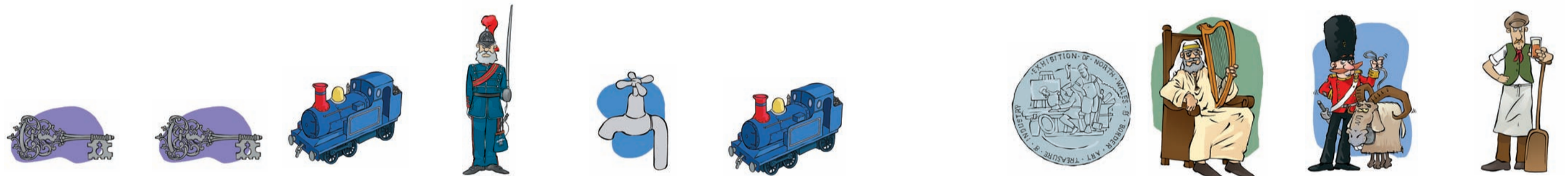


History of the Borough Council ~ Hanes Cyngor y Fwrdeistref



<p>1849 Board of Health inquiry into condition of Wrexham Ymchwiliad y Bwrdd Iechyd i gyflwr Wrecsam</p>	<p>1851 Wrexham Improvement Bill Mesur Gwella Wrecsam Wrexham population: 6,714 Poblogaeth Wrecsam: 6,714</p>	<p>1857 Wrexham receives its Charter of Incorporation Wrecsam yn derbyn ei Siarter Corfforiad</p>	<p>1869 Borough Council opens new sewerage works at Hafod y Wern Cyngor y Fwrdeistref yn agor gweithfeydd carthffosiaeth newydd yn Hafod y Wern</p>	<p>1871 Wrexham population: 8,537 Poblogaeth Wrecsam: 8,537</p>	<p>1875 Council builds new Smithfield market Y Cyngor yn adeiladu marchnad Smithfield newydd</p>	<p>1878 Wrexham's first public library Llyfrgell gyhoeddus gyntaf Wrecsam</p>	<p>1883 Borough Council buy the old Grammar School on Chester Street and convert it into the Guildhall Cyngor y Fwrdeistref yn prynu'r hen Ysgol Ramadeg ar Stryt Caer a'i throsi'n Neuadd y Dref</p>	<p>1891 Wrexham population: 12,552 Poblogaeth Wrecsam: 12,552</p>	<p>1894-95 Borough Council establish own Fire Brigade and build a fire station in Guildhall Square Cyngor y Fwrdeistref yn sefydlu ei frigâd dân ei hunan ac yn adeiladu gorsaf dân ar Sgwâr Neuadd y Dref</p>	<p>1898 Borough Council purchase Market rights in Wrexham Cyngor y Fwrdeistref yn prynu hawliau marchnad yn Wrecsam</p>
---	--	--	--	--	---	--	--	--	---	--

Local Events ~ Digwyddiadau Lleol



<p>1837 Wrexham Poor Law Union workhouse opens Wyrwys Undeb Deddf Tlodi Wrecsam yn agor</p>	<p>1838 Wrexham Infirmary opens on Regent Street Clafdy Wrecsam yn agor ar Stryt y Rhaglaw</p>	<p>1846 Wrexham - Chester railway line opens Llinell reilfordd Wrecsam - Caer yn agor</p>	<p>1857 Militia Barracks & St. Mary's Catholic church built on Regent Street Adeiladwyd barics milwrol ac Eglwys Babyddol y Santes Fair ar Stryt y Rhaglaw</p>	<p>1864-67 Piped water system installed in Wrexham Gosodwyd system bibellau dŵr yn Wrecsam.</p>	<p>1866 Wrexham, Mold & Connah's Quay railway opens Rheilffyrdd Wrecsam, Yr Wyddrug a Chei Conna yn agor.</p>	<p>1872 Wrexham Association Football Club founded Sefydlwyd Clwb Pêl-droed Wrecsam</p>	<p>1876 Wrexham Art Treasures & Industrial Exhibition. Horse-drawn trams start operating in Wrexham Arddangosfa Trysorau Celf a Diwydiannol Wrecsam. Tramiau wedi'u tynnu gan gefylau yn dechrau gweithio yn Wrecsam</p>	<p>1876 The 'Black Chair' National Eisteddfod in Wrexham Eisteddfod Genedlaethol y 'Gadair Ddu' yn Wrecsam</p>	<p>1877 Royal Welsh Fusiliers' new barracks in High Town Barics newydd y Ffiwsilwyr Brenhinol Cymreig yn High Town</p>	<p>1883 Wrexham Lager Brewery starts production Bragdy Wrexham Lager yn dechrau cynhyrchu</p>
--	---	--	---	--	--	---	---	---	---	--

The Wider World ~ Y Byd Ehangach



<p>1840 Penny Post introduced Cyflwynwyd y Post Ceiniog</p>	<p>1845-49 Irish Potato Famine Newyn Tatws Iwerddon</p>	<p>1854-56 Crimean War Rhyfel y Crimea</p>	<p>1859 Charles Darwin's 'The Origin of the Species' 'The Origin of the Species' gan Charles Darwin</p>	<p>1861-65 American Civil War Rhyfel Cartref America</p>	<p>1875 Invention of the telephone Dyfeisiwyd y ffôn</p>	<p>1885 invention of the motor car Dyfeisiwyd y car modur</p>	<p>1896 Marconi invents radio communications Marconi yn dyfeisio cyfathrebiadau radio</p>	<p>1899-1902 Second Anglo-Boer War Yr Ail Rhyfel Eingl-Boer</p>	<p>1903 Wright brothers fly first aeroplane Y brodyr Wright yn hedfan yr awyren gyntaf</p>	<p>1912 Sinking of the Titanic Suddo'r Titanic</p>	<p>1914-18 World War One Y Rhyfel Byd Cyntaf</p>
--	--	---	--	---	---	--	--	--	---	---	---





1901

First public swimming baths open on Tuttle Street
Y pwll nofio cyhoeddus cyntaf yn agor ar Stryt y Twtil



1907

Borough Council buy the Parciau. Carnegie public library opens
Cyngor y Fwrdeistref yn prynu'r Parciau. Llyfrgell gyhoeddus Carnegie yn agor



1911

Wrexham population: 18,377
Poblogaeth Wrecsam: 18,377



1920

Borough Council starts building in Acton Park, its first housing development
Cyngor y Fwrdeistref yn dechrau adeiladu Parc Acton sef ei ddatblygiad tai cyntaf



1930s

Borough Council builds Spring Lodge & Maes y Dre housing
Cyngor y Fwrdeistref yn adeiladu tai Spring Lodge a Maes y Dre



1935

Borough of Wrexham extends to include Acton, Stansty and parts of the parishes of Gwersyllt, Broughton and Bersham
Bwrdeistref Wrecsam yn ymestyn i gynnwys Acton, Stansty a rhannau o blwyfi Gwersyllt, Broughton a'r Bers



1946

Royal Welch Fusiliers receive Honorary Freedom of the Borough
Y Ffiwsilwyr Brenhinol Cymreig yn derbyn Rhyddid Anrhydeddus y Fwrdeistref



1950

Building starts in Queen's Park (Caia Park)
Gwaith adeiladu'n dechrau yn Queen's Park (Parc Caia)



1951

Welsh language primary school opens in Wrexham
Yr ysgol gynradd Gymraeg yn agor yn Wrecsam



1951

Wrexham population: 30,962
Poblogaeth Wrecsam: 30,962



1888

National Eisteddfod in Wrexham
Yr Eisteddfod Genedlaethol yn Wrecsam



1889

Queen Victoria visits Wrexham and Ruabon
Y Frenhines Fictoria yn ymweld â Wrecsam a Rhiwabon



1895

Wrexham & Ellesmere Railway opens
Rheilffyrdd Wrecsam ac Ellesmere yn agor.

1903

Electric tram service starts in Wrexham. Closes 1927
Gwasanaeth tramiau trydan yn dechrau yn Wrecsam. Cau yn 1927



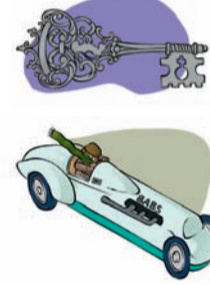
1912

John Jones, brewer, leaves Roseneath, land and £50,000 for the establishment of a new hospital for Wrexham
John Jones, bragwr, yn gadael Roseneath, tir a £50,000 er mwyn sefydlu ysbyty newydd i Wrecsam



1912

National Eisteddfod in Wrexham
Yr Eisteddfod Genedlaethol yn Wrecsam



1913

House building starts in Garden Village
Dechrau adeiladu tai yn Garden Village



1926

Wrexham & East Denbighshire War Memorial Hospital opens. Local man, John Parry Thomas, sets a new world land speed record
Ysbyty Wrecsam a Dwyrain Sir Ddinbych i Goffau'r Rhyfel yn agor. Gŵr lleol o'r enw John Parry Thomas yn gosod record y byd am gyflymder ar dir



1933

National Eisteddfod in Wrexham
Yr Eisteddfod Genedlaethol yn Wrecsam



1934

Gresford Colliery Disaster
Trychineb Pwll Glo Gresfordd
Poles arrive at Penley, Isycoed and Wynnstay
Pwyliaid yn cyrraedd Llannerch Banna, Isycoed ac Wynnstay
Wrexham first aspires for city status. Wrexham is stopover for world's first scheduled helicopter air service
Ymgais gyntaf Wrecsam am statws dinas. Wrecsam yn fan glanio ar gyfer gwasanaeth awyr hofrennydd rhestredig cyntaf y byd



1917

Russian Revolution
Chwyldro Rwsia



1926

John Logie Baird demonstrates the first television
John Logie Baird yn arddangos y teledu cyntaf



1933

Adolf Hitler and the Nazis take power in Germany
Adolf Hitler a'r Natsiaid yn cymryd grym yn yr Almaen



1936-39

Spanish Civil War
Rhyfel Cartref Sbaen



1939-45

World War Two
Yr Ail Ryfel Byd



1940

Winston Churchill becomes Prime Minister. Battle of Britain
Winston Churchill yn dod yn Brif Weinidog. Brwydr Prydain



1944

'Operation Overlord' - Allies invade France on D Day
'Operation Overlord' - cyngreiriaid yn goresgyn Ffrainc ar Ddydd D



1945

United Nations formed
Ffurfiwyd y Cenhedloedd Unedig



1948

Apartheid established in South Africa
Sefydlwyd Apartheid yn ne Affrica



1949

Mao Tse Tung and Chinese Communist Party come to power in China
Mao Tse Tung a Phlaid Gomiwnyddol Tsieina yn dod i rym yn Tsieina

1956

Suez Crisis in Egypt
Helynt Suez yn yr Aifft

1957

Sputnik - dawn of the space age. Ghana becomes independent - decolonization of Africa
Sputnik - dechrau oes y gofod. Ghana yn troi'n annibynnol - dadwladychiad Affrica



1936
Edward VIII



1936-1952
George VI
Siôr VI



1961
Princess Alexandra opens new Guildhall at Llwyn Isaf
Tywysoges Alexandra yn agor Neuadd y Dref newydd yn Llwyn Isaf



1963
Wrexham's first Welsh language secondary school, Ysgol Morgan Llwyd, opens
Ysgol uwchradd Gymraeg gyntaf Wrecsam, Ysgol Morgan Llwyd, yn agor



1970
Twinning partnership made with Kreis Iserlohm, Markischer Kreis, West Germany
Partneriaeth efeillio rhwng Wrecsam â Kreis Iserlohm, Markischer Kreis, gorllewin Yr Almaen



1971
Wrexham population: 38,650
Poblogaeth Wrecsam: 38,650



1972
Wrexham's secondary schools 'go comprehensive'
Ysgolion uwchradd Wrecsam yn troi'n 'gyfun'



1974
New Wrexham Library opens at Llwyn Isaf
Llyfrgell newydd Wrecsam yn agor yn Llwyn Isaf



1974
Borough of Wrexham merges with Wrexham Rural & Maelor Districts to form Wrexham Maelor
Bwrdeistref Wrecsam yn cyfuno â Dosbarthau Wrecsam Wledig a Maelor i ffurfio Wrecsam Maelor



1978
Trevor L Williams - last individual to become an Honorary Freeman of the Borough
Trevor L Williams - yr unigolyn olaf i ddod yn Rhyddfrefniwr Anrhydeddus y Fwrdeistref



1991
Wrexham population: 41,281
Poblogaeth Wrecsam: 41,281



1996
Wrexham County Borough Council established
Sefydlwyd Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam



2001
Wrexham population: 42,576
Poblogaeth Wrecsam: 42,576



1953
Queen Elizabeth II's Coronation tour visit to Wrexham
Y Frenhines Elisabeth II yn ymweld â Wrecsam ar daith y coroniad



1974
Gresford Colliery closes
Pwll Glo Gresfordd yn cau



1977
National Eisteddfod in Wrexham
Yr Eisteddfod Genedlaethol yn Wrecsam



1982
Gresford Colliery Disaster Memorial unveiled
Dadorchuddio Cofeb Trychineb Pwll Glo Gresfordd



1986-87
Bersham Colliery closes
Pwll Glo Glanrafon yn cau



1990
Brymbo Steelworks closes
Gweithfeydd Dur Brymbo yn cau



2000
Wrexham Lager brewery closes
Bragdy Wrexham Lager yn cau



2002
Wrexham becomes the largest town in Wales
Wrecsam yw'r dref fwyaf yng Nghymru



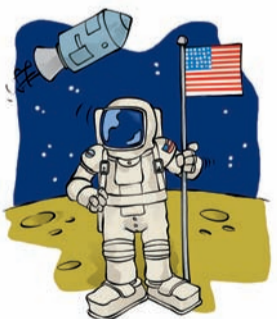
2004
People from the new EU countries come to work in Wrexham
Pobl o wledydd newydd yr UE yn dod i weithio yn Wrecsam



2005
Eagles Meadow redevelopment begins. New village built at former Brymbo steelworks
Gwaith i ailddatblygu Dôl yr Eryrod yn dechrau. Pentref newydd yn cael ei adeiladu ar hen weithfeydd dur Brymbo



1962
Cuban Missile Crisis
Helynt Taflegrau Ciwba



1969
First man on the moon
Y dyn cyntaf ar y lleuad



1971
Britain goes decimal
Prydain yn dechrau defnyddio degolion



1973
Britain joins the 'Common Market' (EEC)
Prydain yn ymuno â'r Farchnad Gyffredin (EEC)



1979
Margaret Thatcher, first woman British PM.
Iranian Revolution
Margaret Thatcher, y wraig gyntaf i fod yn brif weinidog Prydeinig.
Chwyldro Iran



1982
Falklands War
Rhyfel y Falklands



1989
The Berlin Wall falls
Mur Berlin yn dymchwel



1991
First Gulf War
Rhyfel Cyntaf y Gwlff



1997
Tony Blair becomes PM.
Wales votes narrowly for devolution
Tony Blair yn dod yn brif weinidog.
Cymru'n pleidleisio am ddatganoli o fewn trwch blewyn

2001
9/11 Al Qaeda terrorist attack on United States
Ymosodiad brawychol 9/11 Al Qaeda ar yr Unol Daleithiau

2003
Second Gulf War
Yr Ail Ryfel Gwlff



1952-
Queen Elizabeth II
Y Frenhines Elisabeth II